

Europos duomen apsaugos valdybos pareiškimas dėl E. privatumo reglamento peržiūros ir jo poveikio asmenų pranešimų privatumo ir konfidencialumo apsaugai

Europos duomen apsaugos valdybą susibūrusi Europos Sąjungos duomen apsaugos institucijų atstovai mano, kad dabartinis E. privatumo direktyvos (2002/58/EB, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/136/EB) peržiūra yra svarbus ir būtinas veiksmas, kuris turi būti atliktas greitai. Nuo 2009 m. plačiai paplitę IP pagrindu teikiamų ryšių paslaugų naudojimas, o dabartinėje direktyvoje nėra jokių nuostatų dėl virštinklinių paslaugų. Siekdami užtikrinti, kad būtų apsaugotas šiomis naujomis paslaugomis besinaudojanti galutinė paslaugų gavėjų pranešimų konfidencialumas ir kad būtų sukurtos vienodos veiklos sąlygos elektroniniams ryšiams ir funkciškai lygiaverčių paslaugų teikėjams, bei šiuo metu gegužės mėn. sigaliojus Bendrajam duomen apsaugos reglamentui, raginame Europos Komisiją, Parlamentą ir Tarybą bendromis pastangomis užtikrinti, kad būtų greitai priimtas naujas E. privatumo reglamentas, kuriuo būtų kuo greičiau pakeista dabartinė direktyva.

Atsižvelgusi pasiūlymo svarstymų rezultatus ir siekdama padėti teisės aktų leidėjams, Europos duomen apsaugos valdyba nusprendė pateikti daugiau patarimų ir paaiškinimų kai kuriais konkrečiais klausimais, kuriuos dėl šiuo pakeitimui išleisti teisės aktų leidėjai.

1. Elektroniniai ryšiai konfidencialumui užtikrinti reikia konkrečių apsaugos priemonių, kurios BDAR nenumatytos

Ryšiai konfidencialumas (šiuolaikinis tradicinio pašto korespondencijos slaptumo atitikmuo) yra viena pagrindinių teisių, saugomų pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnį, kuri jau užtikrinama E. privatumo direktyva. Ši teisė konfidencialumui turi būti taikoma visiems elektroniniams pranešimams, nepriklausomai nuo jų siuntimo priemonių, kai jie saugomi arba siunčiami visu keliu nuo siuntėjo iki gavėjo, taip pat turi būti užtikrintas kiekvieno naudotojo galimas rangos nepažeidžiamumas.

Elektroniniai ryšiai yra esminis daugelio šiuolaikinių visuomenės veiklos rėšis elementas, nes jie padeda naudotis daugeliu pagrindinių teisių – minties laisvės, sąžinios, tikėjimo, saviraiškos, informacijos, susirinkimų, būrimosi draugijas ir t. t., todėl būtina didinti informacijos perdavimo paslaugų, kuriomis naudojamasi savo pranešimams siųsti, konfidencialumą ir neutralumą.

Atsižvelgiant į elektroninių ryšių svarbą ir platingą naudojimą šiuolaikiniame gyvenime, labai tikėtina, kad tokiuose pranešimuose yra arba atskleidžiami tam tikrų kategorijų asmens duomenys ir tai vyksta tiesiogiai arba vien tik dėl elektroninių pranešimų turinio arba metaduomenų kaupimo ir derinimo, ir iš šių duomenų galima daryti labai tiksliai išvadas apie atitinkamą asmenį privat gyvenime, sukelti didelį riziką teisėms ir laisvėms, todėl tokie duomenys reikia imtis atitinkamų tvarkymo priemonių.

Dėl to visapusiškai remiame siūlomame reglamente teikiamas nuostatas, kuriomis numatyti platus draudimai, siauros išimtys ir reikalavimas gauti sutikimą. Todėl pagal E. privatumo reglamentą neturėtų būti jokios galimybės apdoroti elektronini ryšio turinio ir metaduomenų remiantis menkai apibrėžtomis priežastimis, pavyzdžiui, „teisėtiais interesais“, dėl kurių būtų suteikti platesni galiojimai nei būtina elektronini ryšio paslaugai teikti. Be to, pagal E. privatumo reglamentą neturėtų būti jokios galimybės tvarkyti e. ryšio metaduomenų sutarties vykdymo tikslais, t. y. neturėtų būti jokios išimties, grindžiamos bendru sutarties vykdymo tikslu, nes reglamente tiksliai numatyta, koks duomenų tvarkymas leidžiamas tokiu tikslu, pavyzdžiui, kokios duomenys gali būti tvarkomi norint pateikti sąskaitą.

Europos duomenų apsaugos valdyba nori pabrėžti, kad elektronini pranešimų metaduomenys gali būti toliau tvarkomi be sutikimo, kai jie iš tikrųjų tampa anoniminiais¹. Europos duomenų apsaugos valdyba ragina elektronini ryšio paslaugų teikėjus naudotis šia galimybe naujoviškoms paslaugoms kurti, kartu išsaugant privatumą.

2. E. privatumo direktyva jau galioja

Pranešimų konfidencialumo apsaugos teise šiandien jau galima naudotis. 2002 m. priimta E. privatumo direktyva, kuri 2009 m. buvo iš dalies pakeista, jau nustatytas bendras elektronini pranešimų turinio ir metaduomenų tvarkymo draudimas. Tokios operacijos leidžiamos tik:

- iš anksto gavus naudotojo sutikimą, arba
- jeigu joms tinka viena iš E. privatumo direktyvoje nustatytų išimčių (elektroninio pranešimo perdavimas, sąskaitų pateikimas).

Perdavimo paslaugoms, naudojamoms kompiuteriškai veikos paslaugoms teikti, dabartinė direktyva taip pat taikoma. Tos nuostatos išlieka siūlomame reglamente.

Galimas telekomunikacijų rangos apsauga taip pat jau yra tvirtinta teisė. Naudotojo galimas rangos saugyklų pajamų naudojimas yra technologiniu požiūriu neutralus. Ne tik slapukų, bet ir bet kurios sekimo technologijos naudojimui jau būtinas naudotojo sutikimas arba tam turi būti taikoma viena iš E. privatumo direktyvoje numatytų išimčių.

Be to, siūlomu reglamentu, kur iš dalies pakeičiama teisėkros institucija, sukuriama kelios naujos 29 straipsnio darbo grupės pasiūlytos išimtys², pavyzdžiui, saugumo atnaujinimai ir auditorijos rodiklių matavimas. Šios išimtys susijusios su konkrečiais duomenų tvarkymu, dėl kurių naudotojų privatumui kyla labai nedidelis grėsmė.

3. Siūlomu reglamentu siekiama užtikrinti, kad jis būtų taikomas vienodai visose valstybėse narys ir visur šie duomenų valdytojams

Dabartinė E. privatumo direktyva netaikoma elektronini ryšio paslaugoms, kuri teikiamos veikia internete, nežinoma, kad jie teikia funkciškai lygiavertę paslaugą.

Tačiau šie paslaugų teikėjai pateks siūlomo reglamento taikymo sritį. Europos duomenų apsaugos valdyba pabrėžia, kad funkciškai lygiaverti paslaugos, skaitant viršutines paslaugas, traukimas šio reglamento taikymo sritį, yra esminis reformos elementas. Reikėtų vengti bet kokių siūlomo reglamento projekto pakeitimų, kurie galėtų trukdyti siekti šio tikslo (pavyzdžiui, bet kokių pasiūlymų apriboti ryšio duomenų tranzito apsaugos apimtį), kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos visiems paslaugų teikėjams.

¹ Kaip apibrėžta [WP216](#), pseudoniminti duomenys išlieka asmens duomenimis.

² Žr. [WP194](#) ir [WP240](#).

Si lomas reglamentas taip pat būtų pradedamas taikyti tuoj pat, kai tik surenkami duomenys apie naudotojų elgesį, neatsižvelgiant tai, ar jie susikūrė paskyrą paslaugai gauti, ar ne. Dėl tokios metodikos bus ne tik užtikrinama derama ši paslaugų naudotojų apsauga, bet ir sudaromos sąžiningos konkurencijos sąlygos duomenų valdytojams. Reikėtų pabrėžti, kad sutikimas, kuris turi būti gautas pagal E. privatumo reglamentą, turi turėti reikšmę kaip ir Bendrajame duomenų apsaugos reglamente. Visų pirma, dėl būtinų gauti laisvai duodam sutikimą paslaugų teikėjai negalės naudotojams taikyti slapukų sienės³, o dėl reikalavimo, kad sutikimas būtų konkretus, bus sudarytos vienodos sąlygos paslaugų teikėjams, nepriklausomai nuo to, ar naudotojas prisijungęs, ar ne.

Be to, nustatytos konkrečios sankcijos už E. privatumo reglamento pažeidimus ir išplėstus jo taikymo teritorijas (abu šie aspektai atitinka BDAR nuostatas), duomenų apsaugos institucijoms bus suteikta veiksmingai gali užtikrinti, kad reglamentas būtų taikomas visoms ES naudotojų naudojamoms elektroninio ryšio priemonėms.

³ *Slapukų sienė* neleidžia sutikimo nedavusiems naudotojams naudotis interneto svetaine arba paslauga.

4. Naujuoju reglamentu turi būti užtikrinta, kad būtų laikomasi reikalavimo gauti sutikimą naudoti slapukus ir panašias technologijas, o paslaugų teikėjams būtų suteiktos techninės priemonės tokiam sutikimui gauti

Kaip siūlo Europos Komisija, siūlomo reglamento 10 straipsnis skirtas suteikti naudotojams galimybę kontroliuoti, kaip naudojami jų galiniai renginiai saugojimo pajūgumai. Parlamentas papild 10 straipsnį nustatydamas, kad privatumo būtų reikalaujama standartiniais programini s rangos nustatymais, o interneto svetain ms būtų sukurtas techninis sprendimas galiojan iam sutikimui gauti.

Europos duomen apsaugos valdyba visapusiškai pritaria šio straipsnio sugriežtinimui ir mano, kad jis tur t būti nedviprasmiškai taikomas išmani j telefon , planšetini kompiuteri ar bet koki kit naudotoj priemoni operacin ms sistemoms siekiant užtikrinti, kad ryšio programin ranga gal t atsižvelgti naudotoj pasirinkim nepriklausomai nuo pasitelkiam technini priemoni .

Be to, dėl privatumo nuostat galimybi tur t būti paprasta lengvai, teisiškai pareigojama ir privaloma tvarka duoti sutikim visoms šalims ir j atšaukti, o naudotojams diegimo momentu tur t būti pasi lytas aiškus pasirinkimas, kad jie gal t duoti sutikim , jei to nori. Be to, interneto svetain se ir mobiliosiose program l se tur t būti galimyb gauti BDAR atitinkant sutikim pasitelkus privatumo nuostatas.

5. Išvados

Europos duomen apsaugos valdybos nuomone:

- dėl E. privatumo reglamento netur t būti sumažintas galiojan ia E. privatumo direktyva užtikrinamas apsaugos lygis,
- E. privatumo reglamente tur t būti numatyta vis r ši elektronini ryši , skaitant užtikrinamus virštinklin mis paslaugomis, apsauga, neutrali technologij atžvilgiu,
- prieš tvarkant elektronini ryši duomenis arba prieš naudojantis naudotojo galin s rangos laikymo ar apdorojimo galimyb mis, tur t būti sistemingai gaunamas naudotojo sutikimas techniškai manomu ir gyvendinamu būdu. Netur t būti joki išim i šiems duomenims tvarkyti remiantis duomen valdytojo „teis tu interesu“ arba bendru sutarties vykdymo tikslu,
- 10 straipsnyje tur t būti numatytas veiksmingas būdas sutikimui dėl interneto svetaini ir mobili j program li gauti. Kalbant bendriau, standartin s nuostatos turi b t tokios, kad b t apsaugotas naudotoj privatumas, ir jiems tur t būti rekomenduojama pasirinkti nuostat gavus svarbi ir skaidri informacij . Šiuo atžvilgiu reglamentas technologij atžvilgiu tur t išlikti neutralus siekiant užtikrinti, kad jo taikymas ir toliau b t nuoseklus, nepriklausomai nuo naudojimo atvej ,
- jeigu teis s akt leid jai nor t pasi lyti koki nors pavieni išim i , be t , kurios jau numatytos Komisijos ir Parlamento parengtuose projektuose, tokios išimtys tur t būti kuo kruopš iau patikrintos. Vis pirma turi b t iš esm s tikrinamos bet kokios neapibr žtai suformuluotos išimtys „valdžios institucijos“ prašym tvarkyti duomenis atvejais, ir pasi lyme netur t būti leidžiama atlikti bendro naudotojo buvimo vietos steb jimo ar jo metaduomen tvarkymo,
- kad sutikimas būtų duodamas laisvai, kaip reikalaujama pagal BDAR, galimyb naudotis paslaugomis ir funkcijomis neturi b t suteikiama reikalaujant, kad naudotojas prieš tai sutikt leisti tvarkyti asmens duomenis arba informacij , kuri yra susijusi su galutini paslaug gav j galiniais renginiais arba yra juose tvarkoma, t. y. tur t būti nedviprasmiškai uždrausta naudoti slapuk sienas,
- tur t būti skatinama naudoti iš tikr j anonimintus elektronini ryši duomenis,
- dėl min t aspekt visomis atitinkamomis aplinkyb mis bus apsaugotas galutini naudotoj privatumas ir užkirstas kelias bet kokiems konkurencijos iškraipymams.